

maandblad voor accountancy en bedrijfshuishoudkunde

mei 1940
17. jaarg.

Redactie:

PROF. DR. P. P. VAN BERKUM —
G. P. J. HOGEWEG — T. KEUZEN-
KAMP — PROF. TH. LIMPERG JR.
— Drs J. MODDERAAR — A. NIER-
HOFF — M. PIMENTEL — H. R.
REDER

Rubriek-redacteuren:

examen-vraagstukken:

M. G. MEIJ-KONING — P. W. TH.
GERBERS

literatuur:

DR S. KLEEREKOPER

beslechte geschillen:

PROF. MR CH. ZEVENBERGEN

uit de financieele huishouding der overheid:

J. H. TEXTOR

uit het buitenland:

F. HAARBOSCH — CH. HAGEMAN
DRS D. NIJE — DRS W. P. DEN
TURK

efficiëntie:

R. W. STARREVELD

nieuws inzake wetgeving, resoluties en beslissingen op het gebied van belastingen:

MR DR E. TEKENBROEK

repertorium van tijdschrift-literatuur:

L. A. BAKKER — DRS G. L. GROE-
NEVELD — DRS H. HAVERKAMP
— DRS P. F. R. STOL

Medewerkers buiten vaste rubrieken:

PROF. DR P. J. A. ADRIANI, J. P. CROIN, E. VAN DIEN,
MR A. DIRKZWAGER, J. H. P. DE L'ECLUSE, PROF. L. M.
FRASER, PROF. MR H. FRIJDA, H. H. M. FOPPE, DRS A.
M. GROOT, MR G. H. A. GROSHEIDE, DRS J. F. HACCOLI,
J. VAN HAMERSVELD, E. E. HARMSSEN, L. VAN KAMPEN,
T. KEUZENKAMP, W. H. MEIJBURG, LEON MICHEL,
J. OLIE JR., RENÉ PEPIOT, PROF. DR N. J. POLAK, MR
M. VAN REGTEREN ALTENA, A. M. VAN RIETSCHOTEN,
PROF. DR K. SCHMALTZ, MR DR F. E. SCHMEIJ, E. B. W.
SCHUIJTEMA, PROF. M. STRADLING, DR J. G. STRIDIRON,
E.A.

*Copie van ingezonden bijdragen wordt niet teruggegeven.
Nadruk geoorloofd, mits de bron wordt genoemd. —
Boeken ter recensie en alle andere stukken voor de redactie
zende men aan den*

Secretaris der Redactie:

MR TH. LIMPERG

Amsterdam-C, Heerengracht 455, telefoon 37814

Uitgever:

J. MUISSSES

Purmerend, Kerkstraat 20, tel. 77, postgiro 15062

Versijnt maandelijks behalve in de maand augustus
Men abonneert zich voor den geheelen jaargang
Abonnement per jaar f 10.—, franco per post f 10.24 buitenland f 10.60

no. 5

Inhoud:

Van de Redactie	blz. 81
Afschrijving op zaken, gedeeltelijk gebruikt voor de uitoefening van het bedrijf	blz. 82
door J. S. van Akkeren	
Statistisch onderzoek inzake rentabiliteitsverbetering van zwembaden (I)	blz. 86
door Dr. J. G. STRIDIRON	
Geheime en stille reserves en de accountant	blz. 91
door Drs. B. M. DE GROOT met naschrift van T. KEUZENKAMP	
Examen-opgaven	blz. 94
Nederlandsch Instituut van Accountants; schriftelijk examen accountancy C; November 1939 (slot).	
Ontvangen boekwerken	blz. 96

VAN DE REDACTIE

10—14 Mei 1940

Het algemeen belang eischt, dat alle Nederlanders hun arbeid hervatten en naar mogelijkheid de taak weer opnemen, die zij vóór de fatale dagen van den actieven oorlog hebben verricht.

Ook wij gaan voort.

Vooraf sta hier een woord van eerbiedige hulde aan hen, die bij den dapperen weerstand het leven lieten.

Zwaar getroffen is het economische leven in Nederland. Velen hebben moeten aanschouwen, hoe hun bedrijf en daarvoor veelal hun bron van bestaan letterlijk vernietigd werd. Groote deelen van het samengestelde raderwerk van het verkeer zijn stuk geslagen. Tal van bedrijven zijn lam gelegd. Maar met voldoening, ja met trots, kan worden vastgesteld, dat het Nederlandsche bedrijfsleven niet versaat. Reeds wordt allerwegen de hand weer aan de ploeg geslagen. De wederopbouw van wat vernield is is reeds ter hand genomen. De bedrijvigheid herleeft.

Ook van de accountants zijn er ongetwijfeld velen in hun bedrijf getroffen. Maar hun hulp zal voor den wederopbouw van ons economisch leven onontbeerlijk blijken en wij ver-

wachten, dat met het herstel van het bedrijfsleven ook de in den kring der accountants toegebrachte schade spoedig zal zijn hersteld.

De Redactie is er nog niet in geslaagd met alle leden van haar staf en met alle mede-werkers het contact te herstellen. Zij hoopt, dat onder hen geen verliezen te betreuren zijn en dat ook het M.A.B. met vereende krachten zijn taak als vroeger zal kunnen vervullen.

Tot haar vreugde vernam de Redactie van den uitgever, den Heer J. Muusses, dat deze er op gesteld is de verschijning van het M.A.B. op den ouden voet te doen geschieden.

De Mei-aflevering zal bij wijze van uitzondering zonder Repertorium van tijdschriftliteratuur en zonder Boekenrepertorium moeten verschijnen, daar deze Repertoria niet tijdig in het bezit van het secretariaat zijn gekomen.

AFSCHRIJVING OP ZAKEN GEDEELTELIJK GEBRUIKT VOOR DE UITOEFENING VAN HET BEDRIJF

Artikel 10, 2e lid, der Wet op de Inkomstenbelasting 1914 luidt als volgt:

„Van de onzuivere opbrengst van een bedrijf of beroep worden bovendien afgetrokken de afschrijvingen op zaken, die voor de uitoefening van het bedrijf of beroep worden gebruikt, en de afschrijvingen op schuld-vorderingen, een en ander volgens goed koopmansgebruik.”

Op blz. 75 van den 5en druk (1937) van het handboek „De Wet op de Inkomstenbelasting” door Mr Dr J. H. R. *Sinninghe Damsté* wordt met betrekking tot de afschrijving op bedrijfsmiddelen o.a. het volgende opgemerkt:

„Of een zaak in een bedrijf of beroep gebruikt wordt, kan soms twijfelachtig zijn. Is een zaak gedeeltelijk wel en gedeeltelijk niet als bedrijfsmiddel in gebruik, dan brengt de logica mede, dat de afschrijving alleen het eerste gedeelte betreft: zoo een huis, gedeeltelijk buiten bedrijf verhuurd als woning en verder in gebruik als bergplaats voor des eigenaars bedrijf, of een pand, dat men gedeeltelijk zelf bewoont en voor een ander deel in zijn bedrijf gebruikt.”

Het is algemeen bekend, dat de belastingadministratie niet alleen geen afschrijving toestond op de niet voor het bedrijf gebruikte perceelsgedeelten, doch ook rente- en andere correcties aanbracht, daarbij uitgaande van het beginsel, dat dergelijke perceelsgedeelten privé-beleggingen zijn.

Voortaan evenwel zullen dergelijke perceelsgedeelten gerekend worden tot het bedrijfsvermogen en zal afschrijving daarop door de belastingadministratie worden toegestaan.

Tot juist begrip van deze wijziging in de wetstoepassing diene het volgende:

Zij is verkregen langs den weg van twee fiscale procedures voor den Hoogen Raad, gevoerd door denzelfden belanghebbende. Het resultaat der eerste procedure is belichaamd in het arrest van 4 Mei 1938 (B 6674); het resultaat der tweede procedure vindt men in het arrest van 29 Maart 1939 (B 6890).

De eerste procedure betrof den aanslag 1936/1937.

In eersten aanleg werd door belanghebbende o.m. het volgende aangevoerd:

„Het is mij bekend, dat deze afwijzing steunt op het arrest van den Hoogen Raad d.d. 14 April 1926 (B 3796).

„In zijn arrest van 29 April 1936 (B 6107) stelde de Hooge Raad zich intusschen op het standpunt, dat bedrijfshandelingen niet alleen zijn die verrichtingen, welke in de eerste plaats bij de uitoefening van het bedrijf worden beoogd, maar ook al die welke een behoorlijke uitoefening van het bedrijf medebrenge, waartoe ook het verhuren van een pand kan behooren.

„Ik ben van oordeel, dat een behoorlijke uitoefening van het bedrijf van appellant medebrenge, dat de niet in het bedrijf gebruikte gedeelten van het ten behoeve van zijn kappersbedrijf aangeschafte perceel worden productief gemaakt en dat de daarop betrekking hebbende handelingen derhalve behooren tot de bedrijfshandelingen.

„De verruiming van het begrip „bedrijfshandelingen”, zooals die blijkt uit de aangehaalde omschrijving van den Hoogen Raad, impliceert m.i., dat ook de afschrijving op de verhuurde en door appellant bewoonde perceelsgedeelten bij de berekening van het bedrijfsinkomen in aftrek wordt gebracht.”

De Raad van Beroep overwoog o.a.:

„dat uit de enkele omstandigheid, dat het onderwerpelijke pand in zijn geheel in belanghebbendes bedrijfsboekhouding is opgenomen, welke omstandigheid medebrenge, dat deszelfs opbrengst geheel tot de bedrijfsopbrengst moet worden gerekend, op zich zelf nog niet volgt, dat ten aanzien van het geheele pand overeenkomstig art. 10 lid 2 afschrijving moet worden toegepast;

„dat daartoe vooreerst zoude moeten vaststaan, dat het *geheele* perceel, met name ook het gedeelte in gebruik als woning van belanghebbende en het gedeelte dienende tot verhuur aan derden is te beschouwen als zaak, die voor de uitoefening van belanghebbendes kappersbedrijf wordt gebruikt — met name de aankoop van het perceel voor wat die gedeelten betreft niet het karakter droeg van belegging van (bedrijfs)kapitaal — en vervolgens dat de waarde ook van die beide gedeelten *als zoodanig* — en b.v. niet ten gevolge van conjunctuursinvloeden — is gedaald;

„dat, aangezien met betrekking tot die beide gedeelten zeker niet zonder nader bewijs valt aan te nemen, dat aan de beide genoemde vereischten is voldaan, het op den weg van belanghebbende had gelegen den Raad aannemelijk te maken dat aan beide vereischten met betrekking tot beide perceelsgedeelten wél was voldaan;

„dat belanghebbende daarin echter niet is geslaagd;”

Het beroep in cassatie, gericht tegen deze uitspraak, was o.m. als volgt gemotiveerd:

„Het beroep steunt op het arrest van Uwen Raad van 29 April 1936 (B 6107), waarbij Uw College zich op het standpunt stelde, dat bedrijfshandelingen niet alleen zijn die verrichtingen, welke in de eerste plaats bij de uitoefening van het bedrijf worden beoogd, maar ook al die welke een behoorlijke uitoefening van het bedrijf medebrenge, waartoe ook het verhuren van een pand kan behooren.

„In het arrest van 9 December 1936 (B 6260) besliste Uw Raad, dat indien iemand een gedeelte van een door hem als bedrijfsmiddel gebezigd pand zelf be-